

પત્રિકા
૧૩૮

ચિરાગે હિદાયત

૨૨/૧૨/૧૭
૦૩ ર.સાની

સલાતુલ લયલ (નમાઝે શબ)

“રાત્રે તેમના પડખાં પથારીઓથી વિખૂટા (જાગૃત) રહે છે, તેઓ પોતાના પરવરદિગારને ખોફ અને ઉમ્મીદની હાલતમાં પોકારતા રહે છે.” (સૂરઅે સબહ, આ. ૧૬)

અલ્લાહતઆલા કુરઆનમાં ફરમાવે છે કે આ આયતના મીસ્દાક તે લોકો છે કે જેઓ રાત્રીના પોતાના બિસ્તરને છોડીને પોતાના પરવરદિગારની ઈબાદત કરે છે. (નમાઝે શબ પડે છે)

* નમાઝે શબનું મહત્વ :

મુસ્તહબ નમાઝોમાંથી સૌથી વધારે ફઝીલતવાળી, લાભદાયક, મહત્વની અને અસરકારક નમાઝ ‘તહજ્જુદ’ એટલે કે ‘શબ નમાઝ’ છે.

- હઝરત રસૂલેખુદા^(સ.અ.વ.) ફરમાવે છે “તમારામાંથી શ્રેષ્ઠ એ છે જે બીજાને જમાડે છે, બધાને સલામ કરે છે અને જ્યારે બધા સૂતા હોય ત્યારે નમાઝ અદા કરે છે.”

- ઈમામે ઝમાના^(અ.સ.)એ ઈબને બાબવહુને પત્રમાં ત્રણ વખત નમાઝે શબની તાકીદ કરતા ફરમાવ્યું : “તમે નમાઝે શબ જરૂર પડો ! તમે નમાઝે શબ જરૂર પડો ! તમે નમાઝે શબ જરૂર પડો !”

- ઈમામે જાફરે સાદીક^(અ.સ.) ફરમાવે છે “ત્રણ બાબતો મોમીન માટે આ દુનિયા અને આખેરતમાં સન્માન અને શાણગારનું કારણ છે.

૧) નમાઝે શબની અદાએગી.

૨) બીજા પાસે જે કાંઈ છે તેના ઉપર આધારીત ન રહેવું.

૩) હઝરત મોહમ્મદ^(સ.અ.વ.) અને ઈમામો^(અ.મુ.સ.)ની વિલાયત.”

અઝીઝો! નમાઝે શબ એક નુર છે, તે અલ્લાહની ખુશ્નુદીનું કારણ બને છે, પયગંબરની સુન્નત છે, મઅરેફતનું નુર છે.

મૌલા અલી^(અ.સ.) ફરમાવે છે કે “જ્યારથી મેં હઝરત રસૂલેખુદા^(સ.અ.વ.) પાસેથી

સાંભળ્યું છે કે નમાઝે શબ 'નુર' છે મેં તેને ક્યારે પણ તર્ક નથી કરી.”

* નમાઝે શબથી થતાં ફાયદા :

- ૧) નમાઝે શબ પઢનારના દિવસના ગુનાહોને ભૂંસી નાખવામાં આવે છે.
- ૨) તે શરીરને તંદુરસ્ત રાખે છે અને શરીરને રાહત આપે છે.
- ૩) નમાઝે શબને પઢનારને અલ્લાહતઆલા પોતાના નુરની ચાદર ઓઢાડી દે છે તેથી તેઓના ચહેરા નુરાની અને ખૂબસુરત હોય છે.
- ૪) રોઝીમાં વધારાનું કારણ છે.
- ૫) ઈમાનના મૂળ મજબૂત થવાનું કારણ છે.
- ૬) દુઆ કબૂલ થવાનો ઝરીયો છે.
- ૭) કબ્રમાં ચિરાગ અને ફર્શ પર બિસ્તર (બિછાનુ) બને છે.
- ૮) સપ્ત રીતે હિસાબ લેનાર ફરિશ્તા મુન્કીર અને નકીરને જવાબ આપનાર છે.
- ૯) કબ્રની તારીખી (વહેશત)માં સાથીદાર છે.
- ૧૦) ક્યામતમાં સાચો બનશે અને તાજ છે.
- ૧૧) જહન્નમની આગ વચ્ચે પડે છે.
- ૧૨) નેકીઓનું પલ્લું વજનદાર થવાનું કારણ છે.
- ૧૩) જન્નતના દરવાજાની ચાવી છે.
- ૧૪) પુલે સેરાતની સવારી છે.

નમાઝે શબના બધા જ સવાબ અને ફાયદાઓ બયાન થઈ શકે એમ નથી કે જેનો અજ દેવાવાળો અદ્વાહ છે.

હઝરત અલી^(અ.સ.) ફરમાવે છે “જો નમાઝે શબ પડનારને ખબર પડી જાય કે કેવી રહેમતે તેને ઘેરી લીધેલ છે તો તે ક્યારેય સજદામાંથી માથું ન ઉપાડે !”

(ગોરક્ષ હકમ)

જ્યારે આટલું મહત્વ અને ફાયદાઓ બધુ જાણ્યા પછી પણ જો આપણે આ નમાઝને તર્ક કરીએ તો સાથે જ આપણે આખેરત માટે ગફલતની ઊંઘમાં છીએ.

એવું પણ નથી કે આપણે જાગતા નથી, ઘણાં લોકો અડધી રાત સુધી જાગતા હોય છે. આખી રાત્રી વાતચીતમાં પસાર કરે છે જેનો કોઈ ફાયદો નથી હોતો, અથવા તો એવા કામોમાં વ્યસ્ત રહે છે જેનાથી તેમને રોકવામાં આવ્યા છે. (દા.ત. : ગુનાહે કબીરા) અને નમાઝે શબને તર્ક કરે છે. જો કોઈ શખ્સને કહેવામાં આવે કે આજે રાત્રે કોઈ બાદશાહ કે પ્રધાનમંત્રીએ તને બોલાવ્યો છે એક લાખ રૂપીયા દેવા માટે તો તે શખ્સ કોઈ પણ રીતે પોતાને બેદાર રાખશે અને ટાઈમ તેની પાસે પહોંચી જશે. એવી જ રીતે જે શખ્સને ખબર હોય કે રાત્રીના ૪ કલાકે ફલાઈટનો સમય છે તો પોતે ટાઈમ પર પહોંચી જવા માટે કેટલી તકેદારી રાખશે.

અઝીઝો! આપણી પાસે કોઈ બહાનું નથી. કારણ કે અલ્લાહ રહેમાનો રહીમે આપણને નમાઝે શબ માટે ઉઠાડવા રાત્રીના ફરિશ્તાને મોકલે છે જે બે વખત તેને જાગાડે છે અને કહે છે “અય ખુદાના બંદા ઉઠી જા, પોતાના પરવરદિગારને યાદ કર.” પણ જ્યારે તે નથી જાગતો તો શયતાન તેના કાનમાં પેશાબ કરી દે છે.

અઝીઝો! નમાઝે શબ કોઈ વ્યક્તિ ઉપર વાજિબ નથી પણ તેની અદાયગી ન કરવાથી તે એક એવી ચીજથી વંચિત રહેશે જેની ખોટ પૂરી શકાતી નથી. તે એવા ઉચ્ચ સ્થાન અને દરજ્જો જેને ‘મકામે મહમૂદ’ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે તેના સુધી નહીં પહોંચી શકે. જે આલે મોહમ્મદ^(સ.અ.વ.)ના શિયાઓ સાથે ખાસ સંબંધીત છે.

જે શખ્સ નમાઝે શબની એહમીયત નથી સમજતો અને નમાઝે શબ નથી પડતો તો તેનું સ્થાન અને રૂબાના લેહાઝથી ઘણું પસ્ત હોય છે.

* **નમાઝે શબથી વંચિત રહેનારાઓ :**

ઈમામ જાફર સાદીક^(અ.સ.)એ ફરમાવ્યું છે કે :

“જે શખ્સ નમાઝે શબ ન પડે તે અમારા શિયામાંથી નથી.”

(વસાએલુશ્શીઆ, ભા.૫, પે.૨૮૦)

“ખુદાની મખ્લૂકમાંથી સૌથી વધારે ખુદાના ગઝબમાં શિકાર તે શખ્સ બને છે જે આખી રાત કોઈ મુદ્દાર લાશની જેમ પડ્યો રહતો હોય અને દિવસ પણ આળસમાં પસાર કરતો હોય.”

“ઈન્સાન જ્યારે જૂઠ બોલે છે ત્યારે તેને નમાઝે શબથી વંચિત કરી દેવામાં આવે છે અને નમાઝે શબથી વંચિત રહેનાર હકીકતમાં રિઝ્કથી વંચિત રહે છે.”

એક શખ્સે હઝરત અલી^(અ.સ.)ની ખિદમતમાં હાજર થઈને કહ્યું કે “હું નમાઝે શબની અદાયગીથી વંચિત છું તેનું શું કારણ હોય શકે?” આપ^(અ.સ.)એ તેને ફરમાવ્યું “તારા ગુનાહોએ તને જકડી લીધો છે.”

મૌલા અલી^(અ.સ.) ફરમાવે છે “રાત્રીના વધુ પડતો ખોરાક નમાઝે શબથી વંચિત રાખી શકે છે અને બીજું કારણ સુસ્તી/આળસ પણ છે જેના કારણે ઈન્સાન ઘણું બધું ખોઈ બેસે છે.”

* *નમાઝે શબનો સમય :*

નમાઝે શબનો સમય મધ્યરાત્રીથી લઈને ફજર થવા સુધીનો છે, બહેતર છે કે સુબહ સાદીકની નઝદીક પડવામાં આવે.

જે શખ્સ નમાઝે શબ પડવા ઈચ્છતો હોય તેની માટે શિયાળાના આ દિવસો બહેતરીન મૌકો છે કારણ કે સુબહનો ટાઈમ ઘણો મોડો થાય છે. નમાઝે શબ કુલ ૧૧ રકાત છે જેમાં ૮ રકાત નાફેલા, ૨ રકાત શીફા અને ૧ રકાત વિત્ર. પણ જો તે પૂરી ન પડી શકે તો ૨ રકાત શીફા અને ૧ રકાત વિત્ર તો જરૂર પડે. નમાઝે શબ માટે એટલી તાકીદ કરવામાં આવી છે કે અગર તે તમારાથી છૂટી જાય તો દિવસે તેની કઝા પઢવામાં આવે.

અઝીઝો! કોઈ પણ મુસ્તહબ નમાઝની કઝા નથી નમાઝે શબની ફઝીલત એટલી છે કે તેની કઝા માટે પણ તાકીદ કરવામાં આવી છે. ટૂંકમાં તેને કોઈ પણ હાલતમાં તર્ક ન કરવી જોઈએ.

આવો! આપણે અલ્લાહ તઆલાની બારગાહમાં દુઆ કરીએ કે તે આપણને વાજિબાતની સાથે સાથે મુસ્તહબાત અદા કરવાની તૌફીક આપે.

પ્રકાશક : હાજીનાજી મેમોરિયલ ટ્રસ્ટ

વેબસાઈટ : www.hajinaji.com ઈમેલ : hajinajitrust@gmail.com